

Informacje ogólne w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2023

INFORMACJE OGÓLNE 2023

Podstawą prawną funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945).

Powiat Łowicki na mocy ww. ustawy realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W 2023 r. w powiecie łowickim funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. **W punktach świadczona jest również nieodpłatna mediacja.**

ZASADY UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRWNEJ I ŚWIADCZENIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji odbywa się według kolejności zgłoszeń, po wcześniejszym umówieniu terminu wizyty. Z ważnych powodów dopuszcza się ustalenie innej kolejności udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Kobiecie, która jest w ciąży, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się poza kolejnością.

Zgłoszeń dokonuje się telefonicznie pod numerem **046 811-53-18** lub drogą mailową na adres: dorota.kirej@powiatlowicki.pl **w godzinach pracy urzędu, tj. 8.00-16.00.**

Osobie uprawnionej udziela się nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczy nieodpłatne poradnictwo obywatelskie osobiście, z wyłączeniem środków porozumiewania się na odległość.

Osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które zgłoszą uzasadnioną potrzebę komunikacji za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, przed uzyskaniem pomocy składają staroście, w formie papierowej lub elektronicznej oświadczenie, że nie są w stanie ponieść kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej, wraz ze wskazaniem okoliczności to uzasadniających oraz dostępnych tej osobie środków porozumiewania się na odległość.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie są w stanie przybyć do punktu lub osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą otrzymać poradę poprzez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób albo w innym miejscu wyposażonym w sprzęt ułatwiający porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się, lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego, lub w innym miejscu dostosowanym do potrzeb tych osób. Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie odbiera od osoby uprawnionej oświadczenie, iż nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

W czasie zagrożenia epidemicznego, w okresie stanu epidemii albo stanu nadzwyczajnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa wykonawcom oraz osobom korzystającym z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może odbywać się na terenie powiatu:

- za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu, albo
- osobiście w punkcie, albo
- osobiście w punkcie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

OSOBY UPRAWNIONE DO NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I ŚWIADCZENIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują każdej osobie, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku i która przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego złoży pisemne oświadczenie że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej osobom fizycznym – prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniających innych osób w ciągu ostatniego roku jest **pomocą de minimis**.

ZAKRES UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I ŚWIADCZENIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym;
- 2) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego;
- 3) sporządzenie projektu pisma w sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym;
- 4) nieodpłatna mediację;
- 5) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania:

- 1) dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługującej jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach

- 2) zmierzające do wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji.
- 3) w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

W ramach poradnictwa obywatelskiego może być świadczona nieodpłatna mediacja.

Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- 2) przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- 3) przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- 4) przeprowadzenie mediacji;
- 5) udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których:

- 1) sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- 2) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc

PRZEKAZYWNIE OPINII

Po udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim osobie uprawnionej przekazuje się anonimową ankietę (ankieta dostępna w punkcie porad u osoby udzielającej pomocy), w której może przekazać swoją opinię o usłudze.

Wypełnioną ankietę przez osoby uprawnione umieszcza się w zamkniętej urnie znajdującej się w miejscu oczekiwania na poradę prawną lub przekazuje drogą elektroniczną bezpośrednio do urzędu starostwa na adres dorota.kirej@powiatlowicki.pl.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, mogą przekazać opinię o udzielonej pomocy także listownie na adres Starostwo Powiatowe w Łowiczu, Wydział Kontroli i Zarządzania Jednostkami, ul. Stanisławskiego 30, 99-400 Łowicz lub pod numerem tel. **046 811-53-18**.

Więcej informacji na temat udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego znajduje się na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości:
<https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/>.

